

a nemzetnevelés problémáit tolja előtérbe. *Dr. Ember István: Budapest történettanításunkban* c. cikkében főleg művészettörténeti szempontból közöl igen értékes adatokat székesfővárosunk történetéhez. *Dr. Fest Sándor: Az angol irodalom tanítása középiskoláinkban* címen közli e tárgy tanításánál fölmerülő lényegesebb kérdésekre vonatkozó szempontjait. *Dr. Gáspár Pál: Néhány szó az osztályozásról* c. közleményében közölt adatok világosan bizonyítják, hogy az osztályozás mai formájában igen sok oldalról megtámadható kényes probléma. A következő cikkben: *vitéz Fehérváry Dezső: Melyik osztályban olvasuk Toldit, illetőleg a Toldi-trilógiát* címen értekezik, egyben ismerteti a középiskolai egységes alsó tagozat nagyobb olvasmányainak tervezetét.

A folyóirat május havi számában *dr. Hári Ferenc: A német nevelés és oktatás új szempontjai* címen a nemzeti szocialista Németország nevelési rendszerének alapelveit ismerteti, mely lényegében három pont körül csoportosul: 1. ellát a szükséges technikai ismeretekkel; 2. akarati és jellemképzést nyújt; 3. a közösség világképét az egyedbe plántálja. *Arató István: Élet és munka a szaktermes középiskolában* c. értekezésében a községi ág. h. ev. leányliceum milliő-iskolaszerű berendezéseinek külső feltételeit tárja fel. *Bónisné dr. Wallon Emma: A művészettörténet tanításának jelentősége és módszere a középiskolákban* c. tanulmányában a művészettörténet tanításához nyújt igen értékes módszertani szempontokat. A folyóirat többi kisebb tanulmányai közül kiemeljük *Sipos Lajosnak: A tanárok továbbképzése Franciaországban* c. ismertetését. A folyóirat kegyeletes szavakkal búcsúzik el a középiskolai tanárság halottjától: *Dr. Erődy-Harrach Béla (1846—1936.)* ny. tankerületi kir. főigazgatótól, a jeles pedagógustól és kultúrpolitikustól.

Magyar Középiskola folyó évi április havi számában: *Dr. Várkonyi Hildebrand: Az alázatosság új pedagógiája* c. finom lélektani analízissel megírt tanulmányát folytatja. Értékes módszertani problémákat fejteget *Kallós Ede: Ssökevényes elemek latin nyelvtanításunkban* c. értekezésében, míg *Bodnár Lajos: Módszeres megjegyzések a földrajz tanításához* címen írt cikkében a rajzoltató földrajztanítás szempontjait tárgyalja. Igen értékes a folyóirat *Pedagógiai Szemle* rovata, mely a hazai és külföldi pedagógiai lapok néhány fontosabb tanulmányának rövid tartalmát ismerteti. A könyvismertetésekből kiemeljük *Dr. Domokos Lászlóné és Blaskovich Edith dr.: Az alkotó munka az új iskolában* c. és *dr. Krammer Jenőnek: A szlovenszkói magyar serdülők lelki világa* c. könyvekről közölt ismertetéseket.

A folyóirat május havi számában *dr. Várkonyi Hildebrand: Az alázatosság új pedagógiája* c. tanulmányának harmadik részében Buytendijk-nek az alázatosság pedagógiájából folyó neveléstudományi következtetéseit elemzi; ez alkalommal a jellemnevelésről, a didaktikai materializmusról és formalizmusról, egyéni tanítás és osztályrendszer, az iskolai munka és a növendék szabad tevékenységének viszonya, az érzéki megfigyelés gyakorlása c. problémáknak elemzését adja. *Simon Károly: Az osztályfőnöki óra* c. értekezésében azokat az észrevételeket, tanulságokat és kívánságokat közli, melyek ennek a nevelő tárgynak egyévi tanítása után felmerültek. *Dr. Kürti Menyhért: Időszerű nevelési problémák az új gimnáziumban* c. értekezésében az új gimnáziumi tantervvel kapcsolatban felmerült három fontos nevelési kérdéshez

fűz értékes megállapításokat. Ezek a problémák az osztályfőnöki óra, a lélek-
képzés s jellemnevelés a tanításban és a munkáltató tanítás a gimnáziumban.
Örvendünk, hogy az illusztris szerző megállapítja, hogy az új gimnáziumi
tantervhez fűzött utasításokban már tényleg érvényesülnek azok a „pompás”
utasítások, melyekre éppen e folyóirat szerkesztőjének: *A cselekvő iskola né-
hány gyakorlati problémája* c. tanulmánya (szerinte túlzott idealizmussal) is
rámutat. Meg kell jegyeznünk, hogy mi az új középiskolai tantervben az önte-
vékenységi elv érvényesítésének módjával és mértékével teljes mértékben meg-
vagyunk elégedve, s valóban mi sem kívánunk többet a cselekvés iskolájától,
mint azt, hogy az általunk is propagált elvek a középiskolákban a tanárok lel-
kes munkáján át az új tanterv szellemében tényleg megvalósuljanak. Meg-
kell azonban állapítanunk, hogy a mi tanulmányunkért csak akkor állhatunk
jót, ha azt összefüggő szellemében és egységes konstrukciójában tekintjük át,
mert bizonyos, hogy a tanulmányból idézett egyes markánsabb kifejezések még
nem mutatják meg ennek a cikknek igazi arculatát.

Magyar Tanítóképző f. évi április havi számában dr. Tóth Antal: *Társas-
lényné fejlődés az ifjúkor kezdetéig* című jeles pedagógiai tanulmányának be-
fejező részét adja. Dr. Prohaska Ferenc: *A hazai földrajz tanítása* c. meto-
dikai dolgozatát fejezi be. A gondos módszertani tanulmány széleskörű per-
spektívával s a kérdésre vonatkozó irodalom teljes ismeretében van megírva.
A földrajztanárok tényleg vezető kalauznak tekinthetik az itt lefektetett elve-
ket és szempontokat. Szerettük volna azonban olvasni azt is, hogy a szerző
a probléma tárgyalásával kapcsolatban felemlíti Kendoff Károly: *A földrajz
oktatás a cselekvőiskolában* c. jeles művet is, mert lehetetlennek tartjuk, hogy
a cikk írója ez alapvető művet ne ismerné.

A folyóirat májusi számában Móczár Miklósnak: *Az állattan és földtan
tanítása a tanító (nő) -képző intézetben* c., továbbá B. Braun Angélnak: *La-
kóhelyismertetés a VII. kerületi állami tanítónőképző intézetben* c. nagyobb
módszertani tanulmányait hozza. Mind a két tanulmány igen értékesen csat-
lakozik hozzá a tanítóképzői módszertani irodalom eddigi jeles alkotásaihoz.

Németh Sándor: *Dálnoki Miklós Gergelynek*, a tanítóképző intézeti ta-
nárság jeles férfjának nekrológját adja.

Az irodalmi rovatból kiemeljük Erdélyi Olgának: *Weszei Ödön: A kor-
szerű nevelés alapelvei* c. művéről írt részletes ismertetését.

Kratofil Dezső.

Földrajzi Szeminárium. I. évf. Szeged, 1935/36. 1—5. szám.

Ezen a címen Wagner Richárd szerkesztésében egy új földrajzi folyóirat
indult meg. Célkitűzéseiben a „földrajztudomány, a magyar földrajztanárok és
tanárjelöltek érdekeit kívánja szolgálni.” Evégett a földrajz tudományába,
gyakorlati kérdéseibe és didaktikájába vágó értekezéseket, cikkeket közöl. A
fiatalos lendülettel indult, tartalmában és kiállításában máris szép fejlődést
mutató szaklapban sok olyan cikket látunk, melyek a munkatársak egyetemi
és gyakorlati kutatómunkájából nőtt ki s melyekből a tudományos irányú
munka kiszélesedése sok ösztökélést, értékes indítékot nyerhet s reátereli a
különböző állomásokon működő tanárok figyelmét hasonló, megoldásra alkal-